

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. gruodžio 29 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Alės Bukavinienės ir Sigitos Rudėnaitės (kolegijos pirmininkė), susipažinusi su 2022 m. gruodžio 16 d. paduotu atsakovės akcinės bendrovės „Swedbank“ kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. spalio 6 d. sprendimo peržiūrėjimo,

n u s t a t ė:

Atsakovė padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. spalio 6 d. sprendimo, kuriuo panaikintas Vilniaus apygardos teismo 2021 m. gruodžio 7 d. sprendimas ir priimtas naujas sprendimas tenkinti dalį ieškinio dėl įpareigojimo išmokėti lėšas iš depozitinės sąskaitos bei priteisti palūkanas, peržiūrėjimo. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir [CPK](#)) 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Kasaciniame skunde teigiama, kad apeliacinės instancijos teismas pažeidė dvišalių prievolių įvykdymo vienalaikiškumo principą. Pagal priešpriešinių įvykdymų vienalaikiškumo principą nuo to momento, kai ieškovei perėjo nuosavybės teisė į išperkamas AB „Vilma“ akcijas, buvusius jų savininkams perėjo nuosavybės teisė į už šias akcijas sumokėtas lėšas. Todėl ieškovė neteko nuosavybės teisės į lėšas nuo to momento, kai buvo konstatuotas nuosavybės teisės į išperkamas AB „Vilma“ akcijas perėjimas, atitinkamai ir teisės reikalauti jas išmokėti iš depozitinės sąskaitos. Skunde nurodoma ir tai, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai aiškino [CK 6.56 straipsnio](#) 1 ir 7 dalių, Vertybinių popierių įstatymo 37 straipsnio nuostatas, nes pripažino, kad priverstinio vertybinių popierių išpirkimo procese skolininkas gali atsiimti sumokėtas lėšas iš depozitinės sąskaitos net ir padarius įrašus vertybinių popierių sąskaitose apie tai, kad jam perėjo nuosavybės teisės į išperkamus vertybinius popierius. Skolininkui atsiėmus lėšas iš depozitinės sąskaitos, laikoma, kad jis neįvykdė prievolės. Taigi nuosavybės teisių į išperkamas akcijas perėjimas siejamas su nuosavybės teisių į depozitinę sąskaitą esančias lėšas perėjimu.

Atsakovės kasaciniame skunde įvardijamas [CK 6.193](#) ir [6.195](#) straipsnio nuostatų pažeidimas, teigiama, kad esant ginčui dėl sutarties turinio ir jos sąlygų, sutartis turi būti aiškinama nustatant tikruosius sutarties dalyvių ketinimus, o ne remiamasi vien pažodinių tekstų. Sisteminiis Depozito sutarties nuostatų aiškinimas leidžia pripažinti, kad jos numato ieškovės teisę atsiimti AB „Vilma“ akcijų savininkams neišmokėtas lėšas tik iki to laiko, kol vertybinių popierių sąskaitų tvarkytojas nepadarė įrašų apie nuosavybės teisių perėjimą. Toks sutarties nuostatų aiškinimas atitinka Vertybinių popierių įstatymo 37 straipsnio 11 dalies ir [CK 6.57 straipsnio](#) 7 dalies nuostatas.

Atsakovės kasaciniame skunde įvardijama ir proceso teisės normų taikymo problema: 1) [CPK 3 straipsnio](#) 6 dalies, reglamentuojančios įstatymo ir teisės analogijos santykį, pažeidimas. Atsakovė teigia, kad teismas turėjo taikyti Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2021 m. vasario 9 d. įsakymo Nr. 1R-35 „Dėl Pinigų priėmimo į notaro depozitinę sąskaitą ir jų išmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nuostatas, kuriose išaiškinta [CK 6.56 straipsnio](#) 7 dalies sąlygų taikymas, t. y. kada skolininkas gali atsiimti į depozitinę sąskaitą sumokėtas sumas; 2) [CPK 135 straipsnio](#) nuostatų pažeidimas, nes teismas netinkamai išaiškino ieškovės pareikšto ieškinio dalyką ir pagrindą; 3) [CPK 47 straipsnio](#), reglamentuojančio trečiųjų asmenų, kurių teises ir pareigas pakeis teismo sprendimas, teisę dalyvauti teismo procese, pažeidimas, nes ieškovė nėra įgaliota atstovauti buvusių AB „Vilma“ akcijų savininkų teisių ir interesų, todėl šie asmenys turėjo būti įtraukti į procesą; 4) [CPK 93 straipsnio](#) reglamentuojančio bylinėjimosi išlaidų paskirstymą, pažeidimas. Bylinėjimosi išlaidos susidarė ieškovei pasirinkus netinkamą savo teisių gynimo būdą, nes vietoje prašymo išduoti teismo leidimą ypatingosios teisenos tvarka, ji pareiškė ieškinį ginčo teisenos tvarka. Be to, teismas nustatė, kad atsakovė nepažeidė jokios prievolės ieškovei, nes lėšų išmokėjimui iš depozitinės sąskaitos nebuvo gautas teismo leidimas. Taigi atsakovė nėra už tai atsakinga ir jai nekyla pareiga atlyginti bylinėjimosi išlaidas. Be to, apeliacinės instancijos teismas padarė aiškią aritmetinę klaidą rezoliucinėje teismo sprendimo dalyje.

Teisėjų atrankos kolegija, susipažinusi su šiais kasacinio skundo argumentais, pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindų padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentais nepatvirtinami [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatyti kasacijos pagrindai, t. y. išsamiais teisiniais argumentais nepagrindžiama, jog apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė ir pažeidė skunde įvardytas teisės normas, kad dėl to galėjo būti neteisingai išspręsta byla, nukrypta nuo

teismų praktikos skunde įvardijamų teisės normų aiškinimo ir taikymo klausimu. Kasaciniame skunde neformuluojama teisės problema, kuri turėtų esminę reikšmę teisės aiškinimo ir taikymo vienodinimui, teismo precedento suformavimui.

Dėl nurodytų priežasčių atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka [CPK](#) 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK](#) 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti atsakovės kasacinį skundą, jai grąžintinas už kasacinį skundą sumokėtas žyminis mokestis.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi [CPK 350 straipsnio](#) 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Grąžinti atsakovei akcinei bendrovei AB „Swedbank“ (j. a. k. 112029651) 2434 Eur (du tūkstančius keturis šimtus trisdešimt keturis) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2022 m. gruodžio 1 d. AB „Swedbank“ mokėjimo nurodymu Nr. 1052349.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjos

Goda Ambrasaitė-Balynienė

Alė Bukavinienė

Sigita Rudėnaitė